

Verksamhetsberättelse 2024, regionfullmäktigegruppen Vänsterpartiet Västra Götaland

Utkast, beslutas 25-02-17

Inledning

Nu har vi kommit halvvägs i mandatperioden! Fullmäktigegruppen har arbetat med utvärdering av hur vi ligger till så långt när det gäller våra prioriterade frågor som utgår från valplattformen. Vi kan känna oss stolta för vi jobbar åt rätt håll och vi bedömer att vi har förutsättningar att hålla fokus framåt för att nå en god bit på väg mot målen.

Året har präglats av att vi å ena sidan tar kliv framåt i att få till strategier för hur omställningen av vården mot mer personcentrerad och nära vård å ena sidan men å andra sidan har inflationen och regeringens snålpolitik slagit hårt mot sjukhusen, vilket drabbar anställda och patienter inom vissa områden. Inom andra har man fått goda resurser genom vår politik och vi är mycket stolta över att vår feministiska politik gett förlossningen bra förutsättningar att göra det viktiga arbete man kan för att ge varje födande och baby den bästa starten.

Vi har under året fortsatt sätta press mot regeringens bristande ansvarstagande för sjukvården, kollektivtrafiken och klimatarbetet. Vi har kunnat göra det tillsammans med kamrater i riksdag och i kommunerna. Den gemensamma kampen mot förslaget till angiverilag gav effekt – det gör oftast det när vi organiserar oss, när de stora facken, civilsamhället och välfärden går samman, och nu undantas stora grupper från kravet, därav vårdpersonal. Vi är såklart inte nöjda där, vi vill inte ha ett angiverisamhälle och så länge vi är med och styr kommer regionens medarbetare aldrig tvingas bryta sin tystnadsplikt och ange personer i nöd.

Hösten har präglats av införandet av nytt informationssystem, som vi alla, inte minst personalen, sett fram emot så länge. De system vi idag har håller inte måttet och är i vissa fall patientsäkra och på många sätt utgör en stor arbetsbelastning. Införandet gick inte alls bra och fick pausas efter tre dagar. Vi lägger nu allt fokus på att ta reda på varför och på så sätt planera för framtida övergång till nytt system.

Carina Örgård, gruppledare

Vi ska ha en jämlik vård att lita på, som finns där när du behöver det

Psykisk hälsa

Vårt rotelansvar är Psykisk hälsa, där ledningen har haft ett uttalat mål om att värna de mest utsatta genom sjukvårdskrisen, framför allt barn och unga och personer i beroende. Därför har vi fördelat extra förstärkningsmedel till Barn- och ungdomspsykiatri (BUP), kortat väntetiderna till första besök hos Ungas Psykiska Hälsa (UPH) och till utredning hos BUP, samt ökat vår måluppfyllelse för första besök hos BUP. Att det sistnämnda inte förbättrats så mycket som vi trott handlar om att ökningen av det ökade (!) inflödet var ännu större än vi alla hoppats och trott vilket kan hänga ihop med att kommunerna lagt stora besparingar på skola och omsorg. Vi ser därför över hur vi bättre kan stödja kommunerna att arbeta förebyggande för att antalet barn med behov av diagnos ska minska.

En viktig del i en fungerande psykiatri är det förebyggande arbetet, och rätt stöd i tid, inte minst för barn och unga. En god tillgång till psykologisk och psykosocial behandling på primärvårdsnivå vid psykisk hälsa hos unga är prioriterat för oss och vi har beslutat om att utöka deras uppdrag. I beredningen för psykisk hälsa pågår även initiativ och arbete kring att kunna införa personcentrerat funktionsstöd till barn och anhöriga med stort antal vård- och myndighetskontakter.

Oppositionen har lagt en motion om vårdval BUP och vi har under året opinionsbildat emot detta. Vi har starkt stöd hos professionen som absolut inte vill se ett sådant vårdval för ett vårdval inom BUP skulle öka kostnaderna som skulle gå till vinster istället för ett bättre mående hos patientgruppen, det skulle öka ojämlikheten i tillgång till BUP mellan stad och på landsbygd och totalt förstöra möjligheterna till samverkan, vilket både vår förvaltning, vi rödgröna partier samt professionen och privatpersoner inser, men tyvärr inte borgarna. Vi är glada att samarbetet med distrikten varit gott i den frågan och vi har sett, och där man så önskat, deltagit i kampanjer vid flera tillfällen och platser i regionen. Arbetet fortsätter, och man gjorde bort sig då ärendet skulle avgöras i december eftersom blågröna partierna förhandlat med SD som la ett yrkande i ärendet, som nu alltså behöver beredas på nytt...

Vi har äntligen kunnat fatta beslut om att starta mottagningar för personer utsatta för sexuellt våld vilket Vänsterpartiet ensam påhejade av professionen stridit för i många år. Vi har också under året blivit uppmärksammade för det goda arbetet och den forskning som vi stödjer när det gäller våld i nära relation.

Medel till sjukvården

Vänsterpartiets ingång i förhandlingar för budget har varit att fördela så mycket medel som möjligt till hälso- och sjukvården. Vi har budgeterat så att sjukhusen tillåts gå med underskott och tillskjutit en grundfinansiering för att de så långt som möjligt ska kunna slippa säga upp personal.

Vi ser goda effekter av den minskade administrationen och tydligare styrning och ledning där delar av sjukhusförvaltningarna har kunnat öka sin produktion, korta köerna på vissa områden, samt delvis minska beroendet av hyrpersonal. Det skapar goda förutsättningar för att kunna stärka vården på riktigt under kommande år med bättre ekonomiska förutsättningar, både primärvård och specialistvård.

Folkhälsoarbete /DRN

De delregionala nämnderna har kommit in i sina uppdrag nu och arbetar strukturerat med att skicka nomineringar till Operativa- och Strategiska sjukvårdsnämnderna. Här har vi bland annat fått igenom att alla vårdcentraler ska ha äldremottagning, tagit de första stegen för en tillnyktringsenhet och i samverkan med Göteborgs kommun startat upp ytterligare en Fritidsbank i ett socialt utsatt område.

I arbetet med revidering av Krav- och kvalitetsböcker till vårdvalen i primärvård har de delregionala nämnderna arbetat med sina dialoger med kommuner, civilsamhälle och utförare för att komma med inspel om hur omställningen till god och nära vård kan ske för patientens bästa.

Under mandatperioden går fler och fler gamla folkhälsoavtal ut och ersätts av nya, där Vänsterpartiet haft större inflytande över innehållet och prioriteringarna. Mer jämlikhet, feminism och hållbarhet tar plats i folkhälsoarbetet.

Rätten till hållbara arbetsvillkor

Vänsterpartiet har även rotelansvar för Personalfrågor, där Maria Adrell är ordförande för personalutskottet. Arbetet med arbetsmiljösatsningen löper på i syfte att utveckla arbetsmiljön och skapa en hållbar arbetsmiljö för medarbetare, och vi satsar medel för att kunna minska administrationen genom att modernisera ändamålsenliga system och digitala verktyg. Dessutom tillför vi pengar för riktade insatser till tredjelandsutbildad hälso- och sjukvårdspersonal för att kunna ta tillvara på kompetens och erfarenheter bättre. Vi startar också upp en "Chefs- och ledarskapsakademi" inom VGR, för att möta

behovet av en utvecklad organisatorisk och social arbetsmiljö, och förlänger projektet "Specialistpsykolog VGR".

Arbetsmarknadsinsatserna PILA (Praktik, introduktion, lärande och arbete) och ViA (Västra götalandregionens introduktion i arbetslivet) förlängs och finansieras i syfte att ha tidiga kompetensinsatser samt stötta personer som är aktuella för insatser från arbetsförmedlingen att hitta en väg ur segregation, arbetslöshet och utanförskap.

Strategiskt arbetsmiljö- och likabehandlingsarbete är numer ett uttalat område i personalpolitiken för regionen, där vi bland annat delar ut ett Jämställdhetspris årligen - i år för jämställdhetsarbete inom psykisk ohälsa för mer jämställd smärtvård för kvinnor och män.

Arbetet för att fortsatt prioritera att höja löner inom kvinnodominerade yrkesgrupper med medellång akademisk högskoleutbildning inom hälso- och sjukvård pågår, och följs upp årligen, i syfte att nå jämställda löner. Vi följer även upp arbetet med möjligheten för verksamheter att ha kombinationstjänster, som funnits sedan 2022, för att säkerställa att det implementeras följsamt och på ett bra sätt, för medarbetarnas bästa.

Våra barns rätt till en framtid

Klimat- och miljöarbete

Frågan om behovet av elförsörjning i syfte att bryta beroendet har blivit alltmer aktuellt under 2024. Vi har stått bakom att åtgärda behovet genom systemstödande förbränningsgeneratorer för att få en närtida lösning för att öka kapaciteten. På samverkansarenan ACCEL är regionen i högsta grad aktiv med att lösa de mer långsiktiga lösningarna, med bl.a. havsbaserad vindkraft och att bygga ut nätet för distribution av kraften.

Solenergiplanen för att använda solenergi på regionens egna lokaler har överträffat förväntningarna och uppfyllts nio (!) år snabbare än planen. Nu fortsätter arbetet med stöd av de goda erfarenheterna. Vi ska göra allt vi kan för att undvika klimatförändringar, men behöver samtidigt fortsätta att vara beredda på de effekter som redan märks i form av översvämningar och värmeböljor, både lokaler och verksamheter.

EXBIO är ett projekt för att främja biologisk mångfald med stöd av Interreg Nordsjöprogrammet. Åtta partners från fem länder ska jobba med att värna mångfalden på olika sätt, genom utbildning, forskning och odling med mera. Parterna i Västra Götaland är Botaniska trädgården och Trollhättans kommun.

Folkbildning och kultur

Folkhögskolorna påverkas av statens nedskärningar, men har fått en utökad budget inom regionens ram för att säkra verksamheten. Under 2024 har det tagits beslut om investeringar vid Fristads folkhögskola, som kommer att ha stor betydelse för skolans framtid. Under slutet av året blev det en offentlig debatt om att Allmän Kurs på gymnasienivå flyttades från filialen i Biskopsgården till Nya Varvet, samtidigt som fler deltagare i SFI ryms i Biskopsgården. Inga utbildningar lades ned och inga uppsägningar gjordes.

Västra Götalandsregionens kulturnämnd är en föregångare nationellt i frågan om hur kulturens lokaler ska kunna finansieras långsiktigt, så att inte den egentliga verksamheten och de kulturella uttrycken urholkas. Vi har därför förstärkt kulturbudgeten, med bland annat ramförstärkningar om 5 miljoner till regionens muséer, 16 miljoner till Göteborgsoperan och 10 miljoner till Göteborgs Symfoniker. Även dans som kulturuttryck har fått särskilda satsningar under 2024 och framöver. Regionfullmäktige har också antagit en regional biblioteksplan.

Kollektivtrafik och infrastruktur

Vänsterpartiet har rotelansvar för infrastruktur- och kollektivtrafikfrågor genom att Louise Jeppsson är ordförande i Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden.

Kollektivtrafikens utveckling i ett kort och långt perspektiv är en av de allra viktigaste klimatfrågorna; att få fler att resa med fossilfri kollektivtrafik i stället för i fossildrivna bilar. Men det är lika mycket en fråga om jämlikhet och jämställdhet i vår region.

I januari 2025 kommer biljettpriserna att höjas med i genomsnitt 3 procent för resor med Västtrafik. Vi hade hoppats att oppositionen skulle nöja sig med 2,6 procent som föreslagits av förvaltningen men möttes av enad opposition, och när Grön Blå Samverkan (GBS) får stöd av Sverigedemokraterna så vinner de ju omröstningar, i det här fallet i infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden. Vänsterpartiet och hela den rödgröna ledningen har fortsatt som ambition att innan mandatperiodens slut sänka biljettpriserna, men möts än så länge av en enad opposition som sorgligt nog har just höjda biljettpriser och en höjd självfinansieringsgrad som en profilfråga inom kollektivtrafiken. Trots att det går på tvärs mot klimatmål och sociala aspekter på trafikens tillgänglighet. Vi har trots allt lyckats få oppositionen att backa från sina tidigare, och än mer extrema, förslag om att öka självfinansieringsgraden till minst 50 procent under mandatperioden och även det senare förslaget att minst 50 procent ska nås till 2029. Arbetet kommer fortsätta även kommande år i striden om att få oppositionen att backa från det nu gällande kravet som oppositionen driver; att nå minst 50 procent på sikt.

Även om vi inte är nöjda med prishöjningen ser vi hur andra regioner i Sverige höjt, eller planerat att höja, biljettpriserna med högre procentsatser under mandatperioden. Samtidigt som flera regioner även lägger sparbeting på trafikutbud medan vi utökat trafiken. Vi har också lagt mycket arbete på att komma vidare med att ta fram den kommunala subventionen som ska möjliggöra för kommuner att subventionera sina invånares periodkort i kollektivtrafiken.

Under året har den dynamiska trafiken fortsatt att utvecklas. Positivt har också varit fortsatta satsningar på elektrifiering av färjetrafik och satsning på en självkörande elektrisk buss som kommer köras på en ny linje mellan centralstationen och Liseberg i Göteborg. Vi förbättrar möjligheten att ta med cykel på tåg, förbättrar möjligheten till uppkoppling på tåg och har tagit beslut om att gå vidare med ett nytt tågstopp i Brålanda.

2024 var året när det äntligen togs beslut om att en ny järnväg ska byggas mellan Göteborg och Borås. Många aktörer har varit inblandade och det har tagit lång tid. På försommaren 2024 fick landshövding Sten Tolgfors ett sonderingsuppdrag av regeringen att försöka ena parterna om hur järnvägen skulle sträckas, vart det ska finnas stationer och övergripande reda ut hur finansieringen skulle ske. Västra Götalandsregionen har tagit ett stort ansvar i processen, inte minst ekonomiskt, för att nå fram till överenskommelserna som lett till att vi innan årsskiftet hade alla beslut på plats. Därmed är inte arbetet avslutat. För Västra Götalandsregionens del pågår till exempel arbetet med att anpassa vårt trezonssystem för att genomföra de zonjusteringar som vi åtagit oss att göra i överenskommelsen för Härryda kommun och Bollebygds kommun.

Verksamhetsbesök och kontakter med andra

Verksamhetsbesök och goda kontakter med fackförbund, intresseorganisationer, patientföreningar och andra är en viktig del av vårt arbete. Regionfullmäktigegruppens ledamöter har under året varit ute på en mängd verksamhetsbesök runt om i regionen, både i regionens egna verksamheter och samarbetspartners. Exempel på verksamheter som besökts är Angereds Vulvamottagning, boendet Viktor och mobila beroendevårdsteamet buss, Mini Maria Gamlestan, samt flera sociala investeringsprojekt som Bengtsfors Backa barnet i Dalsland, Tanke och Hälsa 2.0, Föräldrahälsa i Skepplanda. Besök har gjorts på Folkhögskolor runt om i regionen, i Västlänkens etapp Centralstationen och i Västtrafiks nya spårvagnsdepå.

Vi har under året aktivt deltagit i Sveriges Ungdomsråds referensgrupp för politiker i VGR om ungas inflytande.

Regionråden har även tagit emot eller besökt ministrar under året som Acko Ankarberg, hälso- och sjukvårdsminister, infrastruktur- och bostadsminister Andreas Carlsson och Jämställdhets- och arbetslivsminister Paulina Brandberg.

I februari anordnade vi också ett besök på Sahlgrenska universitetssjukhuset i samband med regeringens bristande statsbidrag till sjukvården, där vår partiledare Nooshi Dadgostar bjöd med Magdalena Andersson (S) och hade gemensam pressträff.

Kommunikation

Vi har under året uppdaterat den gemensamma kommunikationsplanen i RödGrön Ledning, där vi arbetar tydligare utifrån rotelansvaren, där vår kommunikatör företräder V i kommunikationsgruppen. Där har vi ett övergripande ansvar för kommunikationsinsatser i ledningen kring infrastruktur, kollektivtrafik, personalfrågor, frågor kring psykisk hälsa och gruppledarkommunikation.

Vi har under året varit underbemannade kring arbetet med utåtriktad kommunikation, och har prioriterat att fortsätta arbeta strategiskt med ledningens kommunikation, Vänstern i vården, samt nationella gemensamma utspel partiinternt med distrikten och med bland annat Karin Rågsjö, Linda Snecker, Jonas Sjöstedt och Tony Haddou. Detta för att inte tappa mediautrymme och öka påverkansmöjligheterna inom vår samverkan i ledning.

Månadsvis regioninfo har varit en kanal för information till partimedlemmarna och har producerats av RS-gruppen och sedan spridits via Representantskapets ombudsperson till distrikten, samt publicerats på webbplatsen av vår kommunikatör.

Det regiongemensamma projektet Vänstern i vården pågår hela mandatperioden, och vår kommunikatör ingår i redaktionsgruppen som tar fram det nationella materialet. Under året har två nummer getts ut enligt plan, samt filmade reportage publicerats på webbplatsen. Numren har haft tema Jämställdhet och Nedskärningar i vården, och har följts av nationella kampanjveckor i maj och november, som synkats med partiet centralt, alla landets regioner och alla distrikt i VGR. Det har kampanjats och delats ut tidningen runt om i alla fem distrikten och vi har haft god spridning och uppmärksamhet av Vänstern i vården både digitalt och med de fysiska utgåvorna.

Vi använder fortsatt främst Vänsterpartiet Västra Götalands sociala media-konton på Instagram och Facebook, där trafiken ökar på främst Instagram och där vi får god spridning av rörligt material som reels och filmer, vilket varit prioriterat.

Påverkansarbete

Vi har nu ökat trycket kring att regeringen måste göra verklighet av samsjuklighetsutredningens förslag på åtgärder, där bland annat Karin Rågsjö och Carina Örgård skrivit debattartikel och gjort verksamhetsbesök samt genomfört ett panelsamtal om beroendevård under hösten, vilket gett resultat i att regeringen nu tillsatt en delegation för att arbeta med detta. Vi driver även frågan på regional nivå och V har fått med i budget för 2025 med att öppna en tillnyktringsenhet redan nästa år, enligt samsjuklighetsutredningens förslag.

Sedan regeringen tillsatta sin utredning om att införa informationsplikt har vi drivit motståndet hårt mot att vårdpersonal eller medarbetare inom VGR ska behöva ange personer i nöd eller bryta sin etiska kod. Vi har skrivit debattartiklar, tagit intervjuer, gjort nationella utspel, delat filmer och innehåll i sociala media, deltagit på demonstrationer samt drivit på inom ledningen att ta ställning officiellt som regionledning. De stora välfärdsfacken, civilsamhället och flera regioner har även protesterat och under hösten fick vi besked att detta fått effekt - vårdpersonal, skolpersonal och andra välfärdsyrken ska undantas informationsplikt. Vi vill självklart inte ha ett samhälle där någon någonsin riskerar att anges eller behöva ange någon, men är glada att protester och ställningstagande ger effekt – tillsammans är vi starka!

Maria Adrell har även fått det fina uppdraget att företräda Rödgrön ledning och VGR som mentor i SKR:s modellkoncept för Jämställdhet 2025-2027.

Inom infrastruktur och kollektivtrafik har järnvägen Göteborg- Borås dominerat påverkansagendan. Louise Jeppsson har också gjort annat aktivt påverkansarbete, bland annat om få behålla nattågen mot Jämtland och Umeå.

Synlighet i media

Företrädare för V i Västra Götaland har synts i nyhetsinslag, artiklar och debattartiklar under året i en påtagligt större omfattning än 2023. Cirka 40 % av synligheten är genom intervjuer i media och citat från pressmeddelanden, och övrigt av debattartiklar och repliker. Det är främst gruppleddare Carina Örgård och ordförande i Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden Louise Jeppsson som intervjuas av media, men även personalutskottets ordförande Maria Adrell, NU-sjukvårdens ordförande Anna Kahn och ordförande för styrelsen för Folkhögskolorna Mats Pilhem.

Ämnen som vi har synts i media kring är:

- Buss on demand
- Biljettpriser i kollektivtrafiken och självfinansieringsgraden
- Angiverilagen
- Järnväg Göteborg-Borås
- Miljarder till sjukhusen i budget

- Vårdval BUP
- Kinnekullebanan
- Tågstopp i Brålanda
- Civila kontrollanter
- Förslag om samlad psykiatri
- Våldsutsatthet
- Journalsystemet Millennium
- Nedskärningar i vården

Fullmäktigegruppen

Ordinarie ledamöter

Göteborg: Carina Örgård, Lina Gudmundsson, Oskar Karlsson, Daniella Brummer-Pind, Mats Berglund, Inger Billman-Stark, Jöran Fagerlund, Emma Holm

Västra: Maria Adrell, Louise Jeppsson, Anette Holgersson

Norra: Fahimeh Nordborg, Mats Pilhem

Södra: Marjan Garmroudi

Östra: Annika Holmén, Evalena Öman

Ersättande ledamöter

Göteborg: Annika Enghamre, Can Altintasli

Västra: Ann-Sofie Hellvard

Norra: Anna Kahn

Södra: Therese Lehtimäki

Östra: Britta Wänström

Den första ersättaren i varje distrikt benämns tjänstgörande ersättare och deltar på gruppmöten och regionfullmäktiges sammanträden. Göteborg har två tjänstgörande ersättare eftersom valdistriktet har fler än fem ledamöter.

Regionfullmäktigegruppens möten och interna arbete

Under 2024 har Regionfullmäktigegruppen V haft möten 23 jan, 22 feb, 26 feb, 8 april, 14 maj, 16 maj, 27 maj, 12 juni, 30 sep, 10 okt, 21 okt, 10 nov och 2 dec.

Regionfullmäktigegruppen har använt flera olika mötesformer under året. De flesta möten har varit fysiska i Vänersborg, och några har varit digitala som komplement till de fysiska gruppmötena. På alla gruppmöten har gruppen haft turordning av ordförandeskap och hittills har alla ordinarie ledamöter och tjänstgörande ersättare som velat varit ordförande för något möte. På möten i februari, juni och december har vi haft gemensamma möten i helgrupp med Rödgrön lednings fullmäktige grupper kopplat till budget, där även ordföranden som inte ingår i fullmäktigegruppen och samtliga ersättare bjudits in.

Kontaktdagar ger möjlighet för var och en i gruppen att välja studiebesök i regionens olika verksamheter, eller hos organisationer som berörs av regionens verksamhet, för att få bästa möjliga stöd för uppdraget.

Vi har haft möten mellan olika konstellationer av förtroendevalda både inom Vänsterpartiet och i RödGrön Ledning. Fullmäktigegruppen och regionstyrelsegruppen utvärderar kontinuerligt läget i de olika nämnderna och styrelserna, för att snabbt kunna lösa knutar eller stötta upp om det finns behov av det. Under våren genomförde en arbetsgrupp ur fullmäktigegruppen en digital och anonym utvärdering av verksamhetsåret, enligt gruppens interna arbetsordning, vilket sedan även diskuterades i grupp för att komma vidare.

Internfeministiska träffar

Varje gruppmöte genomförs separatistiska träffar som leds av två ansvariga, dessa väljs nya för varje år. 2024 har vi haft två externa föreläsare inbjudna och varvat arbetet med längre diskussioner i större grupper eller kortare frågeställningar i mindre grupper. Till varje sammanträde med fullmäktige utses också en av ersättarna på plats till internfeministisk observatör av det som sker i fullmäktige, vilket rapporteras till de internfeministiskt ansvariga för sammanställning.

Regionstyrelsegruppen

Regionråd Carina Örgård, Maria Adrell och regionrådsersättare Louise Jeppsson är vår regionstyrelsegrupp. Lena Karlsson, Christin Stormvall och Annie Andrén är politiska sekreterare och har vid sjukdom och tjänstledighet ersatts av vikarierande politiska sekreterare Mats Berglund, Karolina Österblom, Lise-Lott Lindberg och Therése Lehtimäki under året.